

گفتگو با مهندس محسن سعید بخش، مدیرعامل شرکت توکاریل:

آیین نامه ها و قوانین داخلی راه آهن ج.ا. نیاز به بازنگری دارد

هلدینگ توکاریل در سال ۱۳۸۳ با موضوع فعالیت حمل و نقل ریلی بار تاسیس شده است. از سال ۱۳۸۵ شرکت توکاریل در حمل ریلی کنسانتره و گندله از معادن چادر ملو، چغارت، گل گهر، سنگان، سیرجان ایرانیان و کارخانه گندله سازی اردکان به مقصد مجتمع فولاد مبارکه فعالیت دارد. این شرکت تنها دارنده واگن های ۶ محوره لبه بلند معدنی با ظرفیت ۱۰۵ تن در کشور به تعداد ۱۸۵۰ دستگاه و ظرفیت بارگیری و حمل سالیانه بیش از ۱۳ میلیون تن مواد معدنی، بزرگترین شرکت حمل و نقل ریلی در بخش بار می باشد. حدود ۳۰ درصد مواد معدنی کل کشور توسط شرکت توکاریل و شرکت های زیر مجموعه حمل می گردد.

شرکت های زیرمجموعه توکاریل، شرکت آسیاسیر ارس، شرکت توکاکشش، شرکت بهین ریل و شرکت راهوار نیرو آریا می باشد. هلدینگ توکاریل به همراه شرکت آسیا سیر ارس و شرکت توکاکشش ناوگانی متشکل از ۱۸۵۰ دستگاه واگن ۶ محوره لبه بلند، ۷۹۳ دستگاه واگن لبه بلند ۴ محوره، ۴۹۴ دستگاه واگن لبه کوتاه ۴ محوره، ۲۵۸ دستگاه واگن عریض ۴ محوره و ۹۲۱ دستگاه واگن فله بر در اختیار دارد در خصوص آشنایی بیشتر با این شرکت و چالش هایی که با آن مواجه است و همچنین اهمیت حضور در بورس گفتگویی با محسن سعید بخش مدیرعامل شرکت توکاریل داشته ایم که به آن می پردازیم:

عملکرد شرکت توکاریل را با توجه به شرایط فعلی کسب و کار چگونه ارزیابی می کنید؟

در خصوص عملکرد شرکت توکاریل، نظر به اینکه بزرگترین شرکت حمل و نقل ریلی بار کشور محسوب شده و بالاترین بهره وری در خصوص حمل بار از نظر شرکت راه آهن در سال ۹۶ و ۹۷ را توکاریل داشته است لذا این شرکت تمام توان خود را در جهت بهره وری هر چه بیشتر از ناوگان با استفاده از استراتژی ها و اهداف به روز شده معطوف نموده و علیرغم مشکلات موجود در حوزه های مختلف و مباحث اقتصادی کشور خوشبختانه توانسته است بر اساس برنامه پیش برود.

در خصوص افزایش ناوگان توکاریل چه اقداماتی انجام شده است؟

طی سال های ۹۶ تا ۹۷ تعداد ۲۰۵ دستگاه واگن لبه بلند ۶ محوره و ۹۵ دستگاه واگن لبه کوتاه ۱۹ متری به ناوگان شرکت توکاریل افزوده شده و همچنین در راستای تشکیل قطار کامل و توسعه ناوگان قرارداد ۲۰ دستگاه لکوموتیو MAP۲۴ در سال ۹۸ منعقد و از اوایل سال ۹۹ تدریجا تحویل خواهد گرفت و این ۲۰ دستگاه را به ناوگان لکوموتیو (در شرکت راهوار نیرو آریا) اضافه خواهد نمود.

البته در جهت افزایش توان عملیاتی طی سال های ۹۷ و ۹۸، تعداد ۶۹ نفر از جوانان تحصیل کرده جذب و پس از طی مراحل آموزشی و تخصصی در پروژه های مختلف به کارگیری شدند.

متقاضیان فعالیت شرکت توکاریل چه افراد یا سازمان و یا نهادهایی هستند؟

اصولا شرکت های معدنی و تولیدی که مواد معدنی در آنها مورد استفاده و یا خوراک کارخانه می باشد متقاضی همکاری می باشند لکن مشتری ویژه و دائمی توکاریل، شرکت فولاد مبارکه که در حقیقت موسس شرکت توکاریل می باشد به عنوان کارفرما، مهمترین بهره بردار شرکت توکاریل می باشد.

نقش حمل و نقل ریلی را در توسعه پایدار کشور تا چه حد مهم و موثر می دانید؟

در کشورهای توسعه یافته و یا در حال توسعه یکی از شاخص های توسعه، حمل و نقل می باشد و قطعا اگر به حمل و نقل ریلی توجه ویژه شود، توجه به زیر ساخت های آن شود، توجه به شبکه اصلی، میرگی و ترانزیت شود می تواند رشد چشمگیری را در بحث حمل و نقل برای کشور و صنعت در بر داشته باشد. متاسفانه در حال حاضر سهم بخش ریلی حدود ۱۱ درصد بار کشور را در بر می گیرد و این موضوع حاکی از عقب بودن از برنامه ششم

توسعه می‌باشد.

در رابطه با فعالیت شرکت در بخش حمل‌ونقل ریلی با چه چالش‌هایی در بخش حاکمیت مواجه هستید؟

با توجه به اینکه بخش خصوصی در قالب شرکت‌های حمل و نقل ریلی سرمایه‌گذاری زیادی را انجام داده‌اند، متأسفانه هم‌زیر ساخت‌های لازم که در دست حاکمیت می‌باشد به وجود نیامده و هم تصدی‌گری در دست حاکمیت می‌باشد و برای سرمایه‌گذار حاشیه سود ناچیزی علیرغم سرمایه‌گذاری سنگین وجود دارد و یا اینکه پرداخت حق دسترسی که توسط راه‌آهن اخذ می‌شود به هیچ عنوان از سوی شرکت‌های خصوصی قابل توجه و پذیرش نمی‌باشد. به نظر می‌رسد لازم است دولت محترم نسبت به واگذاری تصدی‌گری و همچنین دریافتی‌هایی که از شرکت‌ها اخذ می‌شود و واگذاری کامل نیروی کشش به بخش خصوصی اقدام عاجلی بعمل آورده و صرفاً بدنبال برنامه‌ریزی و نظارت باشد.

قوانین و مقررات جاری را در ارتباط با فعالیت‌های شرکت خود تا چه حد تسهیل‌کننده کارها و یا مانع توسعه می‌دانید؟

به منظور فعالیت شرکت‌ها و همچنین ایجاد انگیزه جهت سرمایه‌گذاری در بخش حمل‌ونقل ریلی بایستی هم تسهیلاتی پیش‌بینی شود و هم حاشیه سود قابل توجهی را در برداشته باشد. سرعت سیر در حوزه حمل‌ونقل ریلی پایین است. توقفات در طول مسیر به دلیل ترافیک و نبود نیروی کشش خارج از عرف می‌باشد. قطار برنامه‌ای در حوزه حمل بار متأسفانه جایگاه آنچنانی ندارد. به نظر می‌رسد در آیین‌نامه‌ها و قوانین داخلی راه‌آهن ج.ا.ا بایستی بازنگری جدی بعمل آید. بعضاً مشاهده می‌کنیم ابلاغیه‌ها و دستورالعمل‌هایی صادر می‌گردد که شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی را دچار مشکل و چالش می‌نماید. به‌طور مثال ابلاغیه‌ی اخیر که در خصوص چرخ‌محور صادر گردید

و یا جرئتی که یکطرفه تصویب و ابلاغ می‌گردد و بنظر می‌رسد بخش خصوصی جایگاه خود را در راه‌آهن ج.ا.ا هنوز پیدا نکرده، البته با نظر مدیر عامل راه‌آهن ج.ا.ا بخش خصوصی را بعنوان شریک تجاری دانسته و خوشبختانه تعاملات و همراهی بیشتری گشایش نموده است که امیدواریم با توجه به نظر مدیر عامل محترم، این تعاملات بیش از پیش با توجه به جلسات تشکیل شده بوجود آمده و ضمن رفع مشکلات و معضلات انگیزه بیشتری را برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در توسعه ناوگان و توسعه زیرساخت‌ها بوجود آورد. همچنین انتظار ما این است که مسئولین محترم با تعبیر شریک تجاری نگاهی تعاملی و متقابل به شرکت‌های خوش حساب و همراه داشته باشد.

چشم‌انداز حمل‌ونقل ریلی را بر اساس وضعیت و موقعیت صنعت ریلی چگونه ارزیابی می‌کنید؟

با توجه به مطالبی که در سوالات قبل اشاره کردم چنانچه توجه ویژه در خصوص رفع مشکلات اعم از قوانین و مقررات، زیرساخت‌ها، تجهیزات و برنامه‌ریزی و نوآوری به‌عمل نیاید متأسفانه نه تنها رشدی را در حوزه حمل‌ونقل صنعت ریلی نخواهیم داشت بلکه سیر نزولی در بر خواهد داشت و پیشنهاد می‌گردد در خصوص موضوعات فوق از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های موجود در بخش خصوصی استفاده شده تا بر اساس تاکیدات مقام معظم رهبری در برنامه ششم توسعه بتوانیم شاهد شبکه ریلی گسترده، قوی و مقتدری در سطح کشور باشیم

عرضه اولیه سرمایه در بورس این شرکت چه میزان بوده و تا امروز چه میزان رشد داشته است؟
عرضه اولیه شرکت با نرخ ۲۲۸۰ ریال انجام پذیرفته و تا امروز بالغ بر ۴۰۰ درصد رشد داشته است.

ورود به بورس برای شرکت‌های ریلی چه مزایایی دارد؟

عمده مزیت آن به روز شدن ارزش شرکت‌ها و تامین منابع مالی از طریق

بازار سرمایه است.

آیا با ورود به بورس میزان سرمایه افزایش بیشتری خواهد داشت؟

سرمایه ثبتي شرکت‌ها خیر؛ لکن ارزش روز شرکت‌ها قابل مشاهده و محاسبه خواهد بود.

آیا شرکت‌هایی که در بورس شرکت می‌کنند از معافیت‌های مالیاتی برخوردارند؟

بله مطابق قانون معافیت تعلق خواهد گرفت.

تاریخ بورس کشورمان به خصوص بعد از انقلاب نشان می‌دهد که استقبال عمومی از آن بسیار کم رنگ است، بیشتر خرید و فروش سهام در بورس توسط صندوق‌های بازنشستگی، نهاد نیمه دولتی و سازمان‌های اقتصادی غیر وابسته به بخش خصوصی صورت می‌گیرد، با توجه به این موضوع رونق بازار خرید و فروش سهام در بورس چه مفهومی می‌تواند داشته باشد؟

با توجه به اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و ورود نقدینگی به بازار سرمایه در این زمان استقبال از بازار سرمایه رو به بهبودی است و از رونق لازم برخوردار می‌باشد.

سهام حمل‌ونقل ریلی در اقتصاد کشورهای پیشرفته دنیا سهم قابل توجهی است و سامان بخشیدن به این بخش بسیار حائز اهمیت است، از مواردی که می‌تواند این ساماندهی را ایجاد کند حضور شرکت‌ها در بورس است، دلیل حضور کم‌رنگ شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی کشور ما در بورس چیست؟ اگر شرکت‌های ریلی در بورس حضور پیدا کنند چه مزیت‌هایی برای آن‌ها خواهد داشت؟

در سال‌های اخیر نسبت به گذشته، شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی بیشتری وارد بازار سرمایه شده‌اند و این فرایند همچنان نیز ادامه خواهد داشت که عمده دلیل این حضور کشف قیمت واقعی این شرکت‌ها و قابل محاسبه

بودن ارزش بازار آن‌ها می‌باشد! از مزایای مترتب بر این موضوع تامین مالی از روش‌های متنوع در بازار سرمایه می‌باشد.

چرا شرکت‌های ریلی هنوز نتوانسته‌اند جایگاه خود را در بازار سرمایه پیدا کنند؟ با چه موانعی در این خصوص مواجه هستند؟

از پارامترهای موثر جهت جذابیت پیدا کردن هر صنعتی در بازار سرمایه، حاشیه سود مناسب می‌باشد که این مهم در صنعت ریلی با توجه به حجم سرمایه مورد نیاز نسبت به سایر صنایع از جذابیت کمتری برخوردار می‌باشد.

نوسانات ارز در این روزها چه میزان در سودآوری سهام‌های این شرکت موثر بوده است؟

نوسانات ارزی به نسبت حجم مصرف در هر بخش قابل بررسی می‌باشد. در صنعت ریلی تاثیر نوسانات به نسبت تاثیر در کل از اثر قابل ملاحظه‌ای برخوردار نبوده است. به طور اخص این تاثیر در افزایش نرخ برخی قطعات اثرگذار بوده که همانگونه که بیان شد تاثیر آن در کل صنعت قابل ملاحظه نمی‌باشد.

کمیبود نقدینگی و بروز تحریم‌ها چه میزان می‌تواند در توسعه این صنعت موثر باشد؟

وجود نقدینگی جهت توسعه از مهمترین ابزار است. بنابراین این در صورتیکه نقدینگی لازم وجود نداشته باشد هر توسعه‌ای قابلیت اجرا پیدا نخواهد کرد و یا از توجیه اقتصادی لازم برخوردار نخواهد شد.

با توجه به شرایط تحریمی شاخص‌های بورس همواره دچار نوسانات غیر قابل پیش‌بینی است، در چنین شرایطی حضور شرکت‌های ریلی در بورس چه مزایایی می‌تواند در بر داشته باشد؟

تحریم‌ها تاکنون اثر دائم یا قابل ملاحظه‌ای بر روی شاخص بازار نداشته‌اند لیکن حضور در بازار سرمایه نیازمند رعایت پیش‌نیازهایی است که این پیش‌نیازها برای هر شرکت به فراخور شرایط آن قابل بررسی می‌باشد.